

وضع انتقال خون بیندیشیم

مجله علمی نظام پزشکی

شماره ۴ ، صفحه ۲۶۳-۲۶۴ ، ۱۳۶۹

* دکتر بلوهر آصفی

و در اثر عدم توجه با همیت موضوع، اکنون می‌بینیم که خون مانند کالائی تجاری بازار سیاه پیدا کرده و علاوه بر هرج و مر ج موجود از نظر کنترل کیفیت امر و جنبه‌های پزشکی و آزمایشگاهی، از لحاظ اجتماعی و انسانی نیز بصورتی ناهنجار و ناپسندیده درآمده است. باید متذکر شد که متأسفانه نحوه تأمین خون مورد نیاز بیماران در ایران از روز اول براساس ناصحیح خرید آن از فقیر ترین و احیانًا کم خون ترین افراد جامعه پایه گزاری شده است و طبقات مرفه جامعه که تقدیم بهتری داشته و براحتی میتوانند با مختصراً گذشتی خون مورد نیاز بیماران کشور را تأمین نمایند، اذاحتیاج و درمانندگی افراد بیکار و قیصر سوء استفاده نموده بیهانه پرداخت مبلغ بسیار ناچیز، از شر کت در این امر ملی و اجتماعی شانه خالی میکنند.

معلوم است که در این شرایط هیچگونه کنترلی را باید انتظار داشت و وقتی کنترل نباشد اغلب دهنده‌های خون بفاضله‌های بسیار کوتاه و بکرات در محل‌های مختلف خونشان را میفروشند بطوریکه برخلاف تمام موادی زن پزشکی و علمی، در میان این افراد کسانی هستند که مدت‌های مديدة فقط از راه فروش خون خود زندگی میکنند و حتی عده‌ای از آنها هر روز خون میدهند! و با کمال تأسف بعضی از خریداران خون باین مطالب کاری نداشته و تنها باین امر دل خوش دارند که مایع رنگینی بنام خون در شیشه کرده بقیمت گران در بیمارستانها و مرکز درمانی به بیماران و مجروحین بفروشنند.

در اینجا لازم میداند موضوع بسیار مهمی را یاد آور شود و آن اینست که چون عده دهنده‌های حرفاً خون در تهران محدود بوده همیشه و در همه‌جا تقریباً همین عده معلوم و معدد هستند که خون خود را میفروشند و مرکز درمانی و بانک‌های خون از همه

اغلب مشاهده می‌شود که عده‌ای پزشک و جراح در تهران یا شهرستانها گردهم جمع می‌شوندو باقتضای وظایف حرفاً ویا خدمات درمانی سرمایه‌گزاری کرده درمانگاه ویا بیمارستانی خصوصی بوجود می‌آورند و در این میان اشخاصی هم هستند که صرفاً بانگیزه منافع شخصی و تجارت و یا بحریان انداختن سرمایه‌های اضافی مرکزی را بنام بیمارستان تأسیس و به وسائل و لوازم نوبن پزشکی نیز مجهز مینمایند و باید گفت که برخی از این مؤسسات ظاهراً با پیشرفت ترین مرکز مشابه خود در ممالک متفرق دیگر برآبری میکنند.

ذیبائی بنا و راحتی اتفاقهای بیماران و وسائل و لوازم گران قیمت جراحی و رادیوگرافی وغیره - همه را انسان می‌بیند و بخود مبالغه که امر پزشکی در کشور ما نیز پایپای کشورهای متفرق دیگر پیش می‌رود ولی مطلبی را که نویسنده می‌خواهد در اینجا مطرح نماید اینست که متأسفانه غالب این بیمارستانها ویا مرکز درمانی بهمترین پایه و اساس پزشکی که انتقال خون است توجهی نکرده و در سازمان دهی مؤسسات خود از این حیث پیش‌بینی‌های لازم بعمل نمی‌آورند والبته نتیجه این کار اینست که اگر بیماری در حین عمل جراحی احتیاج بخون پیدا بکند شیشه خونی را بالای سرش حاضر می‌کنند که در بسیاری موارد بمبلغ ناچیزی از افراد بیچاره و احیاناً بیمار خریداری و در محل نامناسب که نام بانک خون بخود گرفته نگهداری شده است. مسلم است که این شیشه خون نه از لحاظ کنترل بیماریها و نه از نظر تست‌های ایمونولوژی بهیچ وجه اطمینان بخش نخواهد بود.

بادآور میگردد که تا این تاریخ سازمانهای ذیصلاحیت در بهبود و اصلاح اوضاع انتقال خون کشور اقدامات جدی بعمل نیاورده

* مرکز انتقال خون جمعیت شیر و خورشید سرخ استان تهران

انتقال خون و تدوین مقرراتی یکسان و یک نوخت جهت کنترل خدمات منبوط بخون و مشتقات آن.

۳- اجرای یک برنامه تبلیغاتی وسیع و مداوم بمنظور جلب داوطلبان اهاده خون از میان کلیه طبقات مردم.

۴- تنظیم و اجرای یک برنامه آموزشی جهت بالا بردن سطح آگاهی و داشت افرادی که در مراکز انتقال خون کشور انجام وظیفه مینمایند.

در هر یک از موارد فوق، طرح‌هایی با استفاده از نظرات دانشمندان فن تهیه گردیده که پس از تطبیق آنها با مقتضیات و امکانات موجود، بوسیله مجله علمی نظام پزشکی در معرض افکار همکاران ارجمند قرار خواهد گرفت تا با کمک نظام پزشکی و دیگر سازمان‌های پزشکی و بهداشتی مملکت و کلیه صاحب نظران، این امر بزرگ اجتماعی و علمی و درمانی تحت نظم و قاعده اساسی درآمده وضع ناسامان فعلی خاتمه یابد.

طرف خون آنها را میگیرند لذا اغلب این بیچارگان بوضع رفت‌انگیزی درآمده بزودی یا ازین خواهند رفت و یا در اثر شدت کم خونی هر کدام در یک گوش خواهند افتاد و اگر هرچه زودتر چاره‌ای اندیشه نشود، این منبع کاذب و غیر انسانی تأمین خون نیز از دست مؤسسات درمانی خارج خواهد شد و مخصوصاً با افزایش روز افزون احتیاجات بیماران از نظر خون و پلاسمای مشتقات منبوط، کاملاً اوضاع اسف بار آینده را میتوان حدس زد.

اکنون چه باید کرد و چه راهی در پیش گرفت تا باین اوضاع ناسامان انتقال خون کشور سروصورتی داد؟ بنابراین و مطالعات قبلی بنظر میرسد پیشنهادات زیر قبل تأمل و بررسی باشد:

- ۱- تشکیل سازمان مرکزی واحد با شرکت کلیه مؤسساتی که بنحوی مؤثر میتوانند در امر انتقال خون سهمی باشند. وظیفه این سازمان تنظیم و اجرای برنامه‌ای استاندارد در سطح مملکتی و نظارت و راهنمایی‌های کلی از نظر علمی و فنی خواهد بود.
- ۲- تجدید نظر در مقررات و نظام نامه‌های قانونی موجود در امر